

OECD-prosjektet

Høyere utdanningsinstitusjoners bidrag til regional utvikling

Foto: NTNU Info

Sluttrapport fra Trøndelag

Januar 2007

1. OECD-prosjektet

OECD-prosjektet om høyere utdanningsinstitusjoners bidrag til regional utvikling er forankret i OECDs program for styring og ledelse av høyere utdanningsinstitusjoner (IMHE). Formålet med prosjektet er å:

- sammenlikne og vurdere effektiviteten av regionale initiativ og partnerskap
- gi mulighet for dialog om høyere utdanningsinstitusjoner og regionale aktører
- bidra med avklaring av roller og ansvar mellom regionale interessenter
- gi råd om politikk på nasjonalt nivå
- legge til rette for utveksling av ideer og gode tiltak

Prosjektet omfatter 14 regioner i OECD-området med et tyngdepunkt i Nord-Europa. Trøndelag ble valgt ut som eneste norske region, trolig fordi regionen skiller seg ut fra andre regioner på et par vesentlige punkter. Trøndelag er ingen formell regional, men en region i utvikling basert på samarbeid mellom to fylkeskommuner og en bykommune om felles fylkesplan. Kunnskapssektoren domineres av NTNU som nasjonal utdanningsinstitusjon.

Prosjektet har en internasjonal styringsgruppe ledet av professor John Goddard som har utviklet prosjektmetodikken og ledet prosessen. I løpet av 2006 hadde alle regioner gjennomført egevalueringer og fått sine eksterne evalueringer. OECD arrangerte en erfaringsutvekslingskonferanse i København 16-17. oktober 2006. OECD vil utarbeide en sammenliknende studie basert på erfaringene fra de 14 regionene. Den vil bli presentert på en avsluttende konferanse i Valencia 19-21. september 2007.

OECD-prosjektet i Trøndelag

OECD-prosjektet i Trøndelag omfattet Sør- og Nord-Trøndelag fylkeskommuner, Trondheim kommune, HiST, HiNT og NTNU. Motivasjonen for å delta i prosjektet var i første rekke å styrke dialogen mellom utdanningsinstitusjonene og regionale aktører, men også å lære fra andre regioner. For å få inn arbeidslivets perspektiver, deltok representanter fra NHO og KS i styringsgruppen. Direktøren i NHO Trøndelag ledet styringsgruppen.

Nasjonale aktører har også blitt engasjert i OECD-prosjektet. Kunnskapsdepartementet har bidratt gjennom de deltagende utdanningsinstitusjonene, mens Kommunal- og regionaldepartementet og Forskningsrådet har gitt direkte støtte til prosjektet med 300 000 kr hver.

I sluttrapporten vil det bli gjort nærmere rede for hvordan arbeidet ble lagt opp og resultatene fra de tre fasene i OECD-prosjektet:

- egevaluering
- eksterne evaluering
- formidling av resultater

Sluttrapport med budsjett og regnskap er utarbeidet av prosjektsekretariatet og oversendes etter drøfting i styringsgruppen 8. januar til de deltagende institusjonene og de eksterne partnerne Kommunal- og regionaldepartement og Norges forskningsråd.

Regional styringsgruppe:

Merethe Storødegård, regiondir., NHO Trøndelag (leder)
Marit Schönberg, leder utd.enheten, NTFK
Milian Myraunet, fylkesrådmann, STFK
Gerhard Dalen, kommunaldir., Trondheim kommune
Per Ivar Maudal, universitetsdir., NTNU
Ole Brønmo, høyskoleidir. og Torunn Klemp, rektor, HiST
Torunn Austheim, høyskoleidir., HiNT
Bjørn Skjelstad, styreleder, KS Nord-Trøndelag

Regional arbeidsgruppe:

Bjørn Øyvind Engh, rådgiver, STFK
Svein J. Almli, spesialrådg., NTFK
Anne Reinton og Dag-Ove Johansen, rådgivere,
Trondheim kommune
Rune Tranås, rådgiver, NTNU
Ragnhild Nisja, seniorrådgiver, HiST
Bjørn Kämpe, FoU-leder, HiNT

Kontaktpersoner nasjonalt:

Kari-Mette Lullau, seniorrådgiver, Kommunal- og regionaldep.
Arthur Almestad, seniorrådgiver, Norges forskningsråd

Regionalt sekretariat:

Peter Lykke, assisterende universitetsdirektør, NTNU (regional koordinator)
Kristin Wergeland Brekke, rådgiver, NTNU (sekretariat/fung. regional koordinator)
Bjørn Øyvind Engh, rådgiver STFK (sekretariat)

OECDs evalueringsteam:

- Markku Sotarauta, professor, Tampere Universitet (leder)
- Claire Nauwelaers, forskn.dir., Maastricht Universitet (internasjonal ekspert)
- Magnus Guldbrandsen, seniorforsker, NIFU-STEP (nasjonal ekspert)
- Patrich Dubarle, avd. leder, OECD (koordinator)

2. Egevaluering

Etter en innledende søknads- og etableringsprosess høsten 2004, kom arbeidet for fullt i gang i 2005. Det første året arbeidet styringsgruppen og arbeidsgruppen med egevalueringen. Styringsgruppen hadde seks møter og arbeidsgruppen 15 møter i denne perioden. Utfordringen var å tolke OECDs retningslinjer og besvare de spørsmål som OECD hadde reist i forhold til evalueringens ulike kapitler:

- I. Fakta om regionen, inkl. statistikk
- II. Bakgrunnsinformasjon om norsk høyere utdanning
- III. FoU-bidrag til regional utvikling
- IV. Utdanning og livslang læring for å dekke arbeidsmarkedets behov
- V. Bidrag til sosial utvikling, kultur og miljø
- VI. Regional samhandling
- VII. Veien videre

Styringsgruppen tok sammen med regional koordinator ved NTNU, ansvar for framdriften i prosjektet. Dette var avgjørende i forhold til intern prioritering av ressurser fra de deltagende institusjonene, men også for å få fram et mest mulig helhetlig og felles bilde av utdanningsinstitusjonenes rolle og samspillet mellom regionale aktører. Styringsgruppen var spesielt involvert i rapportens konklusjoner og utviklingen av SWOT-analysene i kapittel III, IV og V. Arbeidsgruppens medlemmer og de deltagende institusjonene la inn betydelige tidsressurser for å belyse egevalueringens tema. Nord-Trøndelag forskningsinstitutt ble dessuten engasjert til å levere statistikk i henhold til OECDs spesifikasjoner. NTNU påtok seg oppgaven å sammenfatte innspillene og lage en helhetlig rapport på engelsk.

Etter innspill fra leder og sekretær for OECDs ekspertteam etter formøtene 19-20. desember 2005, ble egenevalueringen sluttført og oversendt til OECD i januar 2006. Den ble også gjort offentlig tilgjengelig på Trøndelagsrådets og OECDs hjemmesider:

- www.trondelagsradet.no (velg: samhandling 2006, tiltak: OECD-prosjektet)
- www.oecd.org/edu/higher/regionaldevelopment

Etter styringsgruppens oppfatning var det en stor fordel at egenevalueringen ble utført av de deltagende institusjonene selv for å sikre eierskap og forankring. Prosessen var dessuten viktig for å utvikle en felles virkelighetsoppfatning og et felles grunnlag for videre arbeid.

3. Ekstern evaluering

OECDs ekspertteam besøkte Trøndelag 13-18. februar 2006. OECD hadde laget en mal for hvordan de ønsket at slike besøk skulle organiseres mht. tidsrammer og hvilke typer aktører som ekspertteamet burde møte. Innenfor disse rammene ble det lagt opp et program i samråd med styringsgruppen og OECD-teamets leder som omfattet møter med:

- nasjonale myndigheter (KD og KRD)
- regionale myndigheter (Trondheim kommune og de to trøndelagsfylkene)
- nasjonalt virkemiddelapparat (NFR, Innovasjon Norge, SIVA)
- nyskapingmiljøer (NTNU TTO, LEN)
- høyere utdanningsinstitusjoner (NTNU, HiST, HiNT)
- næringsliv (Oi!, Næringsforeningen i Trondheim, Kantega, Voit Siemens, Statoil, NTE, Inpro Verdal, Aker Kværner, Vitec)
- kultursektoren (Vitensenteret, NTNU HF)
- forskere med faglig interesse for regional utvikling og næringslivsrelasjoner

OECD-teamet baserte sine vurderinger på egenevalueringen og møtene med nærmere 100 personer under Trøndelagsbesøket. De la fram sine foreløpige observasjoner for styringsgruppen ved avslutning av besøket. Endelig rapport fra OECDs ekspertteam forelå i juli 2006 og ble offentliggjort på Trøndelagsrådets og OECDs hjemmesider.

4. Formidling av OECD-evalueringen

Til styringsgruppens møte 27. juni 2006 forelå utkast til ekstern evaluering fra ekspertteamet. Styringsgruppen så det som sin oppgave å legge til rette for formidling av resultatene fra ekstern evalueringen som grunnlag for utvikling av strategier og tiltak i Trøndelag. Styringsgruppens medlemmer og ledelsen ved de deltagende institusjoner har selv gjort en stor innsats for å spre informasjon og reise debatt etter OECD-evalueringen.

På oppdrag fra styringsgruppen utarbeidet prosjektsekretariatet en norsk kortversjon av OECD-prosjektet med vekt på ekstern evalueringen og med tilhørende lysark (vedlagt). Norsk kortversjon ble distribuert til de deltagende institusjonene i prosjektet og ble delt ut på interne og regionale møter slik som:

- InnovasjonsTeam Trøndelag 13.6.2006 (presentasjon av ekstern evalueringen)
- Trøndelagsrådet, Stjørdal 14.9.2006 (debattinnlegg, kortversjon som saksdokument)
- Felles dekanmøte, Trondheim 24.10.2006 (kortversjon og Arena Trøndelag som saksdokument)

OECD-prosjektet har også blitt presentert på større konferanser og møter, bl.a.:

- Universitets- og høgskolerådets representantskapsmøte, Stavanger, 21.11.2005 (foredrag)
- Vennsbykonferansen om høyere utdanning, Norrkjøping 13.12.2005 (foredrag)
- Kunnskapsbykonferansen, Trondheim 11-12.5.2006 (OECD-prosjektet diskutert i en av workshop'ene)
- Forskningsrådets VRI-konferanse, Stjørdal 26.6.2006 (ekstern evalueringen utdelt)
- Frampå 06-konferansen, Trondheim 11-12.9.2006 (stand, kortversjon lagt ut)
- Regjeringens Europaprogram 13.9.2006 (foredrag, kortversjon utdelt)
- Midt-Norsk Nettverk 19.9.2006 (foredrag, kortversjon utdelt)
- Samling for nyskaping og utvikling i Midt-Norge, Trondheim 27.11.2006 (kortversjon lagt ut)

Styringsgruppens leder la fram anbefalingene fra OECD-prosjektet i en kronikk i Adresseavisa 11. juli 2006 og gjennom intervju med Trønderavisa. Prosjektsekretariatet leverte dessuten flere artikler til Arena Trøndelag (<http://www.arena-trondelag.no/>). Her ble OECDs anbefalinger og gode eksempler fra regionen trukket fram. Arena Trøndelag distribueres bredt til regionale myndigheter, virkemiddelapparat, kunnskapsinstitusjoner og næringsliv i Trøndelag. Arena Trøndelag konferansen ble dessverre avlyst.

Styringsgruppen og de deltagende institusjonene har også fått oppmerksomhet i regionale media i form av leserinnlegg, kronikker og artikler i Adresseavisa, ByensNæringsliv og Trønderavisa. Innspill har kommet fra Sintef og Næringsforeningen i Trondheim. Regional presse har dessuten hatt flere intervjuer med regionale politikere og portretter av gode tiltak. Det har spesielt vært mye fokus på å styrke kontakten mellom studenter og regionalt næringsliv, men også på campusutvikling og tilrettelegging for ekstern kontakt med regionalt næringsliv. Utdanningsinstitusjonenes ledere har også blitt intervjuet og en del nye initiativer har blitt omtalt i Universitetsavisa og Høgskoleavisa. Se vedlagte oversikt.

Styringsgruppens strategi for resultatdeling har gitt gode resultater. OECDs ekstern evaluering har blitt en sentral rapport som svært mange aktører i Trøndelag viser til. Den har fått betydelig oppmerksomhet innenfor de deltagende institusjonene og blitt formelt behandlet i flere av institusjonenes styringsorganer. Det har dessuten vært interessante debatter i ulike regionale utviklingsfora og flere eksterne aktører slik som SINTEF og Næringsforeningen, har tatt konkrete initiativer i OECD-evalueringens ånd.

5. Forankring og oppfølging av prosjektet

Styringsgruppen har lagt vekt på å sikre en god forankring av OECD-evalueringen i institusjonene og i regional samhandling. I det følgende gis derfor en orientering om institusjonenes interne prosesser og prioriteringer mht. videre oppfølging.

5.1 Trøndelagsrådet, Trondheim og Trøndelagsfylkene

OECD-prosjektet sto på samhandlingsprogrammet i 2005 og det var naturlig å rapportere tilbake til *Trøndelagsrådet* som er koordineringsorganet for felles fylkesplan. Ekstern evalueringen ble drøftet på Trøndelagsrådets møte 14. september 2006. Professor Markku Sotarauta la fram OECD-evalueringen. Det var dessuten innlegg fra direktør for NHO

Trøndelag Merethe Storødegaard og SINTEFs direktør Unni Steinsmo. Representanter fra utdanningsinstitusjonene deltok også i møtet.

Det er styringsgruppens vurdering at OECD-evalueringen kom på et optimalt tidspunkt ved starten av en ny fylkesplanprosess. Eksternevalueringen er tydelig på at det ytre partnerskapet – næringsliv og utdanningsinstitusjoner - må gis sete og stemme i regionale utviklingsprosesser. Det innebærer en helt annen involvering av partene, ikke minst på ledernivå, enn tilfellet var med første generasjon felles fylkesplan.

Trøndelagsrådet følger opp OECDs anbefaling i den nye fylkesplanprosessen. I det innledende scenarieprosjektet som skal gi et grunnlag for den nye fylkesplanen, er representanter fra det ytre partnerskapet invitert inn i arbeidsgruppen og vil utgjøre nesten halvparten av deltagerne som skal utvikle framtidsscenariene for Trøndelag 2020. Resultatet vil bli lagt fram på et regionalt ledermøte for å få en god forankring i sentrale institusjoner i regionen. Også i det videre arbeidet med fylkesplanen legges det opp til involvering av det ytre partnerskapet.

Trondheim kommune

Trondheim kommune har i flere saker de siste par årene drøftet utviklingen av kunnskapsbyen med vekt på planene for campusutvikling, næringsutvikling og studentenes rolle. Ekstern evalueringen fra OECD ble spesielt drøftet i sak 06/32171. Kommunestyret vedtok å følge opp evalueringen gjennom å:

- ta initiativ til at eksterne parter bringes inn i strategiarbeidet med Kunnskapsbyen Trondheim i Kommuneplanen og andre planer og strategier som omhandler utvikling av byen og regionen
- bidra til at det etableres sterkere regionale partnerskap hvor enda flere ledere fra næringsliv, forsknings- og utdanningsinstitusjoner og offentlig forvaltning arbeider tettere sammen enn i dag
- ta initiativ til at de utfordringer og anbefalinger som OECD-ekspertgruppen kommer med får et sterkere fokus i det videre arbeidet med Samhandlingsprogrammet for 2007 og med ny Felles fylkesplan
- ta en aktiv rolle med å involvere media mer i det offentlige plan- og strategiarbeidet for å skape mer engasjement i hele byen og regionen.

Dette er de overordnede strategier Trondheim kommune har plukket ut for å angripe de utfordringer OECD-evalueringen har kommet med.

Trondheim kommune har tatt initiativ til å styrke de institusjonelle relasjonene mellom kommunen og kunnskapsinstitusjonene. Kommunen vil inngå *samarbeidsavtaler med utdanningsinstitusjonene* bl.a. om forskning og utvikling, utdanning, praksis, formidling, rekruttering og by- og regionutvikling. HiST og Trondheim kommune har utarbeidet en overordnet samarbeidsavtale som skal gjelde fra 01.01.2007. Videre ønsker kommunen å etablere tilsvarende avtaler med NTNU og DMMH.

Det er dessuten tatt systematiske grep for å styrke relasjonen til studentene gjennom StudiebyEn, Studentrådet og det nye prosjektet "Gode hoder". Foruten rekruttering og trivsel, legges det vekt på å gi studentene bedre kjennskap til regionalt næringsliv og at byens og regionens nærings- og arbeidsliv skal utnytte bedre den kompetanseressursen kandidater fra våre utdanningsinstitusjoner representerer. Slik ønsker man å legge grunnlag for at studentene

kan bli gode ambassadører for Trøndelag og at flere velger å bli i landsdelen etter endt utdanning. Trondheim kommune og Næringsforeningen i Trondheim gjennomførte høsten 2006 en spørreundersøkelse blant studentene ved NTNU, HiST og BI om deres kjennskap til regionalt næringsliv og deres ønsker for framtidig arbeidssted. Undersøkelsen viste at studentene i liten grad kjenner til regionalt næringsliv, at de tror at det finnes interessante jobber i regionen og at svært mange studenter, ikke minst fra andre deler av landet, godt kan tenke seg å jobbe i Trøndelag. Spesielt viser det seg at NTNU-studentene i liten grad kjenner regionen. Regionalt næringsliv har dessuten glimret med sitt fravær på næringslivsdagene ved universitetet. I tillegg har det blitt gjennomført en intervjurunde med et utvalg bedrifter i Trondheim hvor det blant annet kom frem at næringslivet ønsket en tettere dialog og samhandling med utdanningsinstitusjonene. På basis av disse undersøkelsene ønsker Trondheim kommune og Næringsforeningen i Trondheim å sette i verk flere tiltak i 2007.

Sammen med NTNU, HiST og Studentsamskipnaden er Trondheim kommune sterkt involvert i prosjektet Campusutvikling i Trondheim. De fire partnerene jobber sammen mot å nå visjonen: ”Videreutvikle Trondheim som attraktiv, kreativ og ledende kunnskapsby nasjonalt og internasjonalt”.

Sør-Trøndelag fylkeskommune

Sør-Trøndelag fylkeskommune har fra oppstarten av OECD-prosjektet høsten 2004, sett prosjektet i sammenheng med fylkets rolle for å fremme regionale partnerskapet og som en kilde til økt forståelse for de høyere utdanningsinstitusjonenes betydning for regional utvikling av relevans for fylkesplanarbeidet og framtidige regionreformer (jfr. fylkesutvalget sak 184/2004). Ekstern evalueringen ble drøftet i fylkesutvalget (5.9.06), Nærings- og kulturkomiteen (19.9.06), Utdannings- og velferdskomiteen (19.9.06) og fylkestinget (10.10.06). Fylkestingets vedtok følgende:

1. Fylkestinget har med stor interesse merket seg det regionale arbeidet som er gjort gjennom OECD-prosjektet. Gjennom prosjektets Peer Review Report er det regionale utvikling i vid forstand underkastet ekstern evaluering. Gjennomgående representerer rapporten en støtte til det aller meste av våre felles mål for regional utvikling, men kommer med en rekke anbefalinger om å styrke og utdype arbeidet.
2. De utfordringer og anbefalinger i ekspertgruppens rapport som berører fylkeskommunen
  - mest direkte, dreier seg om en rekke områder, her gjengitt stikkordsmessig:
    - a. Videre forankring, spredning og motivasjon av felles visjon om å bli den mest kreative region i Europa. Utdyping av visjonen og spørsmål om visjonen utfordrer oss nok/at vi tar den på alvor.
    - b. Styrke samarbeidet med høyere utdanningsinstitusjoner og næringslivet både i de strategiske diskusjoner og iverksetting av regionale planer.
    - c. Felles fylkesplanarbeid, samhandlingsprogram – samarbeidsrelasjoner.
    - d. I større grad fokusere på de ulike program/prosjekt kan utfylle hverandre for å oppnå strategiske målsettinger forankret i politiske vedtak/plandokument.
3. Fylkestinget ser at en del utfordringer og anbefalinger ligger til våre samarbeidspartnere å ta stilling til. Andre er politiske og ideologiske standpunkt som ikke nødvendigvis kan fungere som fasit for politisk ledelse. Imidlertid gir rapporten grunnlag for å styrke de regionale prosesser som er i gang. Fylkesrådmannen bes oppsummere reaksjoner og vedtak i ulike politiske organ og senere komme tilbake med forslag om iverksetting av tiltak for å møte de punkter som her er skissert.

Nord-Trøndelag fylkeskommune

Nord-Trøndelag fylkeskommune har gjennom arbeidet med felles fylkesplan satt fokus på høyere utdanningsinstitusjoners betydning for Nord-Trøndelag. Arbeidet med OECD-rapporten har bidratt til å skape debatt omkring spørsmålet.

Resultatene fra rapporten er brukt som grunnlag i ulikt strategiarbeid i fylkeskommunen, både i sammenheng med fylkesplanarbeid, regionalt utviklingsprogram for Nord-Trøndelag og annen strategiutvikling. I rapporten om Nord-Trøndelags fortrinn ved en forvaltningsreform, ”Våre fortinn”, som er utarbeidet av et eksternt utvalg i Nord-Trøndelag heter det bl.a.:

”Forskning og utvikling er et område hvor Nord-Trøndelag av ulike årsaker ikke står sterkt. Samtidig er dette er felt hvor Trondheim er ledende i Norge og langt framme internasjonalt. Utvalget er ikke i tvil om at flere av forskningsmiljøene i Trondheim har en høy kvalitet. På en del områder er teknologimiljøene i Trondheim, med SINTEF, NTNU og Statoil forskningssenter i spissen, internasjonalt ledende.

Utvalget er imidlertid ikke like sikker på om samhandlingen mellom forskningsmiljøene og andre sektorer i regionen er god nok. Utvalget tror det er mulig å utnytte den vekstfaktoren som ligger i Trondheimsmiljøene på en bedre måte, og ser på dette som en felles utfordring som bør involvere mange aktører i hele regionen.

Det er også en utfordring å utnytte potensialet for nyskaping som ligger i Trondheimsmiljøene på en bedre måte. Hvert år skapes mange nye ideer i teknologimiljøene, som kan gi grunnlag for kommersialisering og nye bedrifter. Det er en felles utfordring for hele Trøndelag å bidra til at flest mulig av disse blir videreutviklet og industrialisert i vår region.

Utvalget har pekt på en rekke områder hvor Nord-Trøndelag har mye å hente på et tett samarbeid med Trondheim og Sør-Trøndelag. Eksempler på dette er:

- Forskning, utvikling og innovasjon.
- Utdanning, særlig på høyskole og universitetsnivå
- Samferdsel, infrastruktur
- Reiseliv
- Kultur, eksempelvis utvikling av Olavstradisjonen
- Produksjon og markedsføring av mat
- Energi
- Næringsutvikling, eksportsatsing, Europa-kontor, ”innflagging” av virksomhet etc.
- Rammebetingelser. Samarbeid i Midt-Norge for å stå sterkere i arbeidet mot nasjonale politiske miljøer
- Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT)

5.2 De høyere utdanningsinstitusjonene

NTNU, HiST og HiNT arrangerte et felles dekanmøte på Lerchendam gård 24. oktober 2006 for å få førstehåndsinformasjon fra professor Markku Sotarauta om OECD-ekspertgruppens analyse og anbefalinger. Oppfatningen blant rektorer og dekaner var at OECD har truffet godt i sin analyse. Rektorene var enige om at institusjonene må arbeide for:

- å utvikle en sterkere bevissthet om verdien av regionalt samarbeid

- en mer proaktiv og systematisk samhandling mellom kunnskapsinstitusjoner og næringsliv/samfunnsliv og politiske myndigheter, og
- å styrke det institusjonelle samarbeidet mellom kunnskapsinstitusjonene i regionen på alle nivå.

NTNU

Ved NTNU, er OECDs anbefalinger spillt inn i pågående prosesser slik som NTNUs strategi 2020, campusutvikling, organisering av universitetets eksterne relasjoner og styrking av NTNUs engasjement i Midt-Norge.

En viktig motivasjon for NTNUs deltagelse i OECD-prosjektet var å utvikle universitetets regionale rolleforståelse og regionale relasjoner. OECD-prosjektet ble brukt som innspill til strategiarbeidet knyttet til campusutvikling i Trondheim og revisjon av universitetets strategi mot 2020. I NTNUs nye strategidokument "NTNU 2020 – Internasjonalt framragende" sees NTNUs regionale rolle i lys av universitetets samfunnsoppdrag, dvs. å "*fornye samfunnet og bidra til verdiskaping og velferd – regionalt, nasjonalt og internasjonalt*". På NTNUs årlige ledersamling på Røros (januar 2007) var universitetets samsfunnsrolle hovedtema.

Universitetet har høsten 2006 arbeidet videre med å utvikle planene for Innovation Village som del av campusprosjektet i Trondheim. Realisering av en slik "forskningspark" vil være avhengig av at prosjektet kan eksternt finansieres. NTNU ønsker også å ta organisatoriske grep for å styrke universitetets eksterne virksomhet. Det oppsøkende arbeidet til NTNU Technology Transfer og Innovasjon Midt-Norge prosjektet, ble framhevet av OECDs ekspertteam som en god start på et "formidlingskontor for næringslivet". Næringslivets idéfond for NTNU og NTNUs Entreprenørskapsenter sees også i sammenheng med Innovation Village planene. For øvrig står etter- og videreutdanning, FoU-samarbeid, kultursamarbeid og studentprosjekter sentralt i universitetets eksterne relasjoner.

I universitetets regionale engasjement spiller studentene en sentral rolle. Det er bakgrunnen for at NTNU har tatt prosjektlederansvaret for etableringen av Idéportalen som startet som et fellesprosjekt mellom NTNU, HiST og HiNT. Under OECD-konferansen høsten 2006 ble Idéportalen valgt ut som case fra Trøndelag. OECD hadde spesielt festet seg ved det oppsøkende arbeidet for å mobilisere bedriftene til å tilby studentprosjekter. Så langt har man brukt regionale næringsforeninger som bindeledd. I erkjennelse av at mindre bedrifter erfaringsmessig ikke deltar på næringslivsdagene ved utdanningsinstitusjonene, ser man behov for å bringe studentene til bedriftene. Høsten 2006 fikk studentene møte bedrifter i Namsos og på Frøya. Tiltaket vil bli videreført.

Studentene som ressurs ble også satt på dagsorden da NTNU i samarbeid med Sparebank 1 Midt-Norge inviterte ledere fra utvalgte industribedrifter i Trøndelag, Møre- og Romsdal til Samling for nyskaping og utvikling i Midt-Norge 27. november 2006. Nærmest full oppslutning fra inviterte professorer og industriedere vitnet om at nærmere kontakt mellom akademia og industri var etterspurt fra begge parter.

SINTEF vil være en sentral partner i NTNUs internasjonale ambisjoner, men de to institusjonene har også signalisert at de ønsker å bidra til en kunnskapsbasert utvikling i Trøndelag som vil gavne både regionen og kunnskapsinstitusjonene. Begge institusjoner ser behov for sterkere involvering av det ytre partnerskapet i regional utvikling og spesielt savnes et regionalt strategisk forum på ledernivå. I et regionalt møte hos SINTEF 18. august 2006 tok derfor ledelsen ved de to institusjonene initiativ til å etablere et regionalt samarbeidsforum på

ledernivå som inkluderer kunnskapsinstitusjoner og næringsliv. SINTEF har satt av lederressurser til dette arbeidet (se Adresseavisen 27.10.2006).

HiST

HiST har allerede nedfelt i sin virksomhetsidé at den skal være studentenes, regionens og de ansattes høgskole. Gjennom OECD-prosjektet har høgskolen fått en bedre dokumentasjon, tydeliggjøring og bevisstgjøring av sitt bidrag og ansvar for regional utvikling. Arbeidet med OECD-rapporten har vært tema på HiSTs ledermøter 3-4 ganger i løpet av prosjektperioden. Høgskolestyret ved HiST har fått rapportene til orientering.

I arbeidet med Idéportalen har HiST, i tillegg til de felles styringsgruppene og arbeidsgrupper med HiNT og NTNU, etablert en intern prosjektgruppe for å styrke HiSTs arbeid med å gjøre studentenes hovedprosjekter bedre tilgjengelig for regionens arbeidsliv. HiST har en relativt stor andel hovedprosjekter i samarbeid med privat næringsliv allerede, derfor er det satt spesielt fokus på å tydeliggjøre og videreutvikle HiSTs samspill med offentlig sektor i forbindelse med studentenes hovedprosjekter.

Høsten 2006 startet HiST opp arbeidet med ny ”Handlingsplan for innovasjon og regional utvikling ved HiST 2007-2010”. Innspill fra egenevalueringssrapporten generelt og OECDs ekspertteam spesielt er lagt inn som premisser for dette arbeidet. OECD evalueringen har dessuten vært en inspirasjon i samarbeidet om campusutvikling og utvikling av et felles innovasjonssenter (innovation village).

I oppstartsmøte for utvikling av VRI-søknad for Trøndelag (11.12.2005, initiert av fylkeskommunene), er resultater fra OECD-prosjektet spilt inn som viktig premiss i søknadsarbeidet.

Ekspertteamets omtale av HiSTs arbeid i forbindelse med etablering av utviklingsselskapet Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS er en viktig inspirasjon for å bruke erfaringer fra dette arbeidet til å videreutvikle samhandlingsmetoder mot andre næringsklynger HiST samarbeider med i forbindelse med prosjektet ”Næringsrettet høgskolesatsing ved HiST”.

HiNT

Retningslinjene fra OECD-rapporten har påvirket planleggingsprosesser ved Høgskolen i Nord-Trøndelag høsten 2006, og anbefalingene i rapporten vil stå sentralt i høgskolens strategier og prosesser framover.

HiNT har satset spesielt på å øke samarbeidet med regionens næringsliv og være en aktiv aktør i regional utvikling. Samarbeidet med offentlige virksomheter og med en rekke små og mellomstore bedrifter av alle typer næringsliv fungerer bra. Høgskolen har partnerskapsavtaler med flere bedrifter bl.a Aker, Norske Skog, Nord-Trøndelag Elverk, Helse Nord-Trøndelag og flere bedrifter innen havbruk. Prosjektet Næringsrette Høgskolesatsing har gjort det mulig å utvikle nye avtaler og samarbeidsprosjekter med eksterne partnere.

Ved nærings- og samfunnsavdelingen er entreprenørskap valgt som felles satsing med en målsetting om at alle studenter som avslutter 3-årige studier skal ha et personlig forhold til innovasjon og entreprenørskap. Nord-Trøndelag fylkeskommune, Innovasjon Norge og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag har bidratt med midler til innovasjon og

entreprenørskapsatsingen ved HiNT. Det er også bevilget midler via Forny. Til sammen har dette gitt høghskolen muligheter til å spille en regional rolle som er utviklende både for høghskolens ansatte, studentene og regionen. Høghskolen har som målsetting å øke antallet med bacheloroppgaver med eksterne oppdragsgivere. Idéportalen er sentral i denne sammenhengen som et samarbeidsprosjekt med NTNU og HiST for tilrettelegging av studentprosjekter i bedrifter.

HiNT har også sammen med NTNU, SINTEF, HiST og Trøndelag forskning og utvikling AS (TFU) deltatt i utviklingen av et EU-prosjekt i 6. rammeprogram - Regional Innovation Strategy (RIS) – et prosjekt med fokus på utvikling og nyskaping i bedrifter.

5. Læring fra andre OECD-prosjekter

Å lære fra andre regioner, har vært en motivasjon for deltagelse i OECD-prosjektet. Regionen har derfor valgt å stille med store delegasjoner til de to erfaringsutvekslingskonferansene for OECD-prosjektet i Karlstad og København.

Konferansen i Karlstad ble arrangert 4-5. oktober 2005. Fra Trøndelag deltok 4 representanter fra HiST, STFK og NTNU. Det var også norske deltagere fra Kunnskapsdepartementet, høghskoler (Molde, Bergen og Oslo), universiteter (Bergen, Oslo, Stavanger, Tromsø) og forskningsmiljø (NIFU-STEP). På konferansen ble de høyere utdanningsinstitusjonenes rolle bl.a. belyst fra et teoretisk ståsted (prof. Arbo, UiT) og fra et regionalt perspektiv (bl.a. ordføreren i Stavanger). Konferansen bidro også til større klarhet i hvordan OECD hadde lagt opp prosjektet. På dette tidspunktet hadde ingen regioner fullført egenevalueringssprosessen.

Til den neste konferansen i København 16.-17. oktober 2006 hadde alle de 14 regionene fullført evalueringssprosessen, slik at det var mulig å legge opp et program med vekt på utveksling av erfaringer. OECD hadde spesielt valgt ut eksempler på institusjonalisering og helhetlige grep for regional utvikling. OECD hadde valgt ut Idéportalen som eksempel fra Trøndelag. Temaene på konferansen omfattet:

- Nasjonale og regionale insentiver og barrierer for regionalt engasjement
- Rekruttering og kompetanseutvikling
- Innovasjon, entreprenørskap og næringslivsrelasjoner
- Utvikling av regionale partnerskap
- Bidrag til miljø, sosial og kulturell utvikling

Konferansen var forbeholdt de deltagende regioner og deres kontaktpersoner. Trøndelag stilte med åtte representanter fra NTNU, HiST, Trondheim kommune, STKF og NTFK. Dessuten deltok nøkkelpersoner fra RIS-prosjektet og Idéportalen, samt prosjektets kontaktperson i Kommunal- og regionaldepartementet.

Rapportene fra samtlige prosjekter er tilgjengelige på OECDs hjemmeside. Nordiske og utvalgte europeiske rapporter er imidlertid kopiert og distribuert til partnerne i Trøndelagsprosjektet.

6. Budsjett og regnskap

OECD-prosjektet fikk til sammen 600 000 kr i støtte fra Kommunal- og regionaldepartementet og Norges forskningsråd. Vedlagte budsjett lå til grunn for søknad om støtte. Regnskapet er i henhold til tildelingsbrevet satt opp slik at det kan sammenliknes med budsjettoverslaget. Nærmere spesifisert regnskap er vedlagt. Underlagsdokumentasjon for regnskapet vil bli oppbevart ved NTNU.

I forhold til aktivitetsplanen kan følgende bemerkes:

- Det har vært 6 møter i styringsgruppen og 19 møter i arbeidsgruppen, dvs. 30 % større aktivitet i arbeidsgruppen enn opprinnelig planlagt.
- Prosjektpartnerne har finansiert to større seminarer (opprinnelig planlagt tre):
  - Kunnskapsbykonferansen 11-12. mai 2006 (Trondheim kommune)
  - Arene Trøndelagskonferansen høsten 2006 ble avlyst (regionalt partnerskap)
  - Samling for nyskaping og utvikling i Midt-Norge 27. november 2006 (NTNU)
- Over prosjektbudsjettet er det finansiert to workshops (reisekostnader for OECD-teamets leder Markku Sotarauta):
  - temamøte i Trøndelagsrådet 14. september 2006
  - felles dekanmøte på Lerchendal gård 24. oktober 2006
- Man lyktes ikke å få til direkte erfaringsutveksling med andre nordiske regioner. Styringsgruppen satset derfor på bred deltagelse på de konferanser som OECD arrangerte i Karlstad og København.
- OECD ekspertteamets besøk ble gjennomført som planlagt.
- Arbeidet med egevalueringen ble mer omfattende enn planlagt for å sikre en felles forståelse av nåsituasjonen og utfordringene. Fra styringsgruppen, arbeidsgruppens medlemmer og ressurspersoner i de respektive institusjoner, ble det lagt inn store tidsressurser i arbeidet med egevalueringen. Nord-Trøndelag forskning og utvikling ble dessuten engasjert i arbeidet med å framskaffe det statistiske grunnlaget.
- Styringsgruppen la stor vekt på formidling av resultatene fra eksterne evalueringen. Foruten interne krefter, ble også journalist engasjert for å skrive artikler til Arena Trøndelagsbladet. Sekretariatet laget dessuten en norsk kortversjon som ble bredt distribuert blant partnerne og større konferanser i regionen (foruten ovennevnte seminarer og workshops, ble prosjektet presentert på Frampå 06 høsten 2006).

Budsjett og regnskap (se vedlegg mht. spesifisert regnskap for prosjektpartnerne)

Aktivitet	Budsjett	Regnskap
Møter i styringsgruppen og arbeidsgruppene, arbeids- og reisekostnader	300 000	461 394
Avgift til OECD, 35 000 Euro	300 000	286 794
Seminarer a kr 50 000 (lokaler, servering, innleide eksperter)	150 000	-
Workshops a kr 25 000 (lokaler, servering, innleide eksperter)	50 000	17 298
Erfaringsutveksling, reiseutgifter	100 000	112 643
Møter med OECD ekspertteam (lokaler, servering), div. møter	50 000	38 904
Utredning/analyse skrivning av egevalueringsrapport:		
- prosjektkonsulent	325 000	491 079
- innleid eksperthjelp	275 000	40 238
Informasjon, trykking og distribusjon av rapporter og konklusjoner	150 000	57 337
Sum aktivitet	1 700 000	1 505 687
Inntekter	600 000	600 000
- Kommunal- og regionaldepartementet	600 000	300 000
- Norges forskningsråd		300 000
Egeninnsats fra prosjektpartnerne	1 100 000	905 687

Vedlegg:

1. Søknad til KR D om tilskudd til OECD-prosjektet, 4.5.2005
2. Spesifisert regnskap
3. Oversikt over medieomtale, samt et utvalg artikler
4. Norsk kortversjon av OECD-prosjektet i Trøndelag: www.trondelagsradet.no
5. Arena Trøndelag nr 3, 2006 om OECD- og RIS-prosjektene i Trøndelag:
<http://www.arena-trondelag.no/>